

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ДЕРЖАВНА ІНЖЕНЕРНА АКАДЕМІЯ**

ШЕРШНЬОВ АНАТОЛІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

УДК 339.747:338.43

**УПРАВЛІННЯ ДЖЕРЕЛАМИ ФОРМУВАННЯ ОБОРОТНОГО
КАПІТАЛУ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА**

Спеціальність 8.03050801 "Фінанси і кредит (за спеціалізованими
програмами)"

АВТОРЕФЕРАТ

Дипломної роботи на здобуття кваліфікації
магістра з фінансів і кредиту

Запоріжжя - 2016

Дипломною роботою є рукопис.

Робота виконана на кафедрі фінансів, банківської справи та страхування Запорізької державної інженерної академії Міністерства освіти і науки України, м. Запоріжжя.

Науковий керівник - доцент, к.е.н.

Кирилова Лариса Іванівна

Запорізька державна інженерна академія

Захист відбудеться "15" січня 2016 року о 9⁰⁰ годині на засіданні Екзаменаційної комісії кафедри фінансів, банківської справи та страхування Запорізької державної інженерної академії

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Розвиток та удосконалення в Україні ринкових відносин викликало необхідність підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на основі ефективного управління фінансовими ресурсами, формування та ефективного використання активів, забезпечення їх прибутковості, ліквідності, підвищення ринкової вартості підприємств. У зв'язку з цим вітчизняні підприємства постали перед проблемою створення дієвої системи управління активами та джерелами їх фінансування.

Існуючі на теперішній час методи управління оборотними активами та джерелами їх фінансування, розробці яких присвячені численні наукові дослідження вітчизняних і зарубіжних учених, спрямовані, як правило, на вирішення локальних питань без створення системи управління оборотними активами та джерелами їх фінансування. Так, учені Т. Басюк, М. Білик, Р. Брейлі, О. Лучков, С. Маслов зосереджують свою увагу на управлінні дебіторською заборгованістю; питання управління запасами висвітлено у працях західних учених: Є. Брігхема, В. Хорна, К. Друрі; російських і вітчизняних учених: О. Горобця, М. Грещака, І. Зеліченка, С. Лобова, Ю. Неруша, Ю. Пономарьової, А. Радіонова, Р. Севастьянова. У роботах М. Бабича, О. Гурнака, В. Ковальова, О. Терещенка розглянуто питання управління капіталом. Учені Й. Бланк, О. Єфімова, О. Стоянова, окрім перелічених вище питань, досліджують проблеми управління готівкою на рахунку, визначення джерел фінансування активів підприємства, основи кредитного менеджменту. Разом з тим, існуючі розробки потребують подальшого розвитку у напрямі формування цілісної системи управління оборотними активами та джерелами їх фінансування, вдосконалення методичних підходів до визначення параметрів кредитного менеджменту, процесу управління товарно-матеріальними запасами, оптимізації джерел фінансування, що є необхідною умовою створення комплексного

ефективного механізму управління оборотними активами та джерелами їх фінансування.

Мета і задачі дослідження. Метою роботи є узагальнення і розвиток науково-методичних основ, розробка інструментарію та практичних рекомендацій щодо управління джерелами формування оборотного капіталу машинобудівного підприємства.

Для досягнення цієї мети в роботі поставлено й вирішено комплекс теоретичних, науково-методичних і практичних задач:

– проведено аналіз і узагальнення існуючих теоретичних і методичних засад управління джерелами формування оборотного капіталу машинобудівного підприємства;

– досліджено особливості управління джерелами формування оборотного капіталу ПрАТ "Запорізький інструментальний завод ім. Войкова";

– визначено напрями удосконалення управління джерелами формування оборотного капіталу машинобудівного підприємства.

Об'єкт дослідження – процес управління оборотними активами та джерелами їх фінансування на машинобудівному підприємстві.

Предмет дослідження – теоретико-методологічні засади і практичні аспекти фінансування оборотних активів на машинобудівному підприємстві.

Методи дослідження. Теоретичну і методологічну основу проведення досліджень склали загальні положення економічної теорії, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених із питань сучасних теорій і моделей управління оборотними активами та джерелами їх фінансування на підприємствах. Для вирішення задач, поставлених у роботі, було використано загальнонаукові і спеціальні методи дослідження: метод критичного аналізу, наукової абстракції та узагальнення наукового досвіду із сучасних теоретичних досліджень, метод порівняння, трендового аналізу.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в такому:

– удосконалено науково-методичні підходи до управління джерелами формування оборотного капіталу ПрАТ "Запорізький інструментальний завод ім. Войкова", який, на відміну від існуючого, враховує правила фінансування активів підприємства.

Інформаційну базу дослідження становлять законодавчо-нормативні акти України, статистичні дані Державного комітету статистики України та звітні дані промислового підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що запропоновані підходи можуть використовуватися при стратегічному, поточному та оперативному фінансовому плануванні.

Апробація результатів роботи. Основні положення і результати дипломної роботи доповідалися на III Міжнародній науково-практичній конференції "Формування ефективних механізмів державного управління та менеджменту в умовах сучасної економіки: теорія і практика", 20 листопада 2015р. (м. Запоріжжя).

Публікації. За результатами дослідження опублікована 1 наукова праця.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, визначено проблемні питання, що потребують подальшої розробки, сформульовано мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження, практичне значення отриманих результатів.

У розділі 1 "**Теоретичні та методичні основи управління джерелами формування оборотного капіталу машинобудівного підприємства**" розглянуто теоретичні та методичні основи управління джерелами формування оборотного капіталу машинобудівного підприємства: визначено економічну сутність та класифікацію оборотного капіталу підприємства, досліджено джерела фінансування оборотного капіталу та їх класифікацію, вивчено стан, проблеми та перспективи розвитку машинобудування в Україні.

У науковій літературі описано кілька підходів до розуміння сутності та змістовних особливостей оборотного капіталу. Можна виділити такі чотири підходи, які є найпоширенішими:

1. Оборотний капітал розуміється як сума грошових коштів, інвестованих для формування оборотних фондів та фондів обігу. Цей підхід наголошує на грошовій природі оборотного капіталу, одним із призначень якого є платіжне обслуговування капіталу взагалі. При цьому вчені, які тяжіють до цього підходу, вважають поняття "оборотний капітал", "оборотні засоби", "оборотні кошти", "обігові кошти" синонімами.

2. Оборотний капітал розглядається як сукупність мобільних активів, які використовуються протягом операційного циклу. Саме в такому плані подано визначення оборотних активів у законодавчо-нормативній базі.

3. Оборотний капітал розуміється як авансована вартість. Такий підхід трактує оборотний капітал як рухому відновлювальну частину вартості, що формується в результаті операційної діяльності.

4. Оборотний капітал розглядається як інвестиції, що вкладені в оборотні активи. Оборотний капітал фактично інвестується, тобто вкладається у певні об'єкти, з метою отримання позитивних економічних результатів внаслідок звичайної господарської діяльності.

Існують різні підходи до класифікації оборотних активів. Розглянемо, які види оборотних активів виділяють сучасні науковці. Більшість вчених розрізняють оборотні активи залежно від участі в кругообігу, за характером фінансових джерел формування та за видами. Менш поширеним є поділ за ступенем захищеності від інфляції, за ризиком вкладених оборотних активів, за ступенем ліквідності, за періодом та за формою функціонування. На нашу думку, всі ці види оборотних активів є важливими і забезпечують проведення економічного аналізу в цілому.

Будь-яке підприємство для фінансування своєї діяльності потребує достатнього обсягу фінансування, яке залежить від періоду обігу активів та відповідних їм пасивів.

Джерела фінансування активів підприємства прийнято розділяти на три види:

- власні (власний капітал) – це кошти, отримані за рахунок власної операційної діяльності, тобто прибуток;
- запозичені (позиковий капітал) – це кредити, лізинг, безповоротна фінансова допомога тощо;
- залучені (залучений капітал) – це залучені кошти інвесторів, які можна не повертати.

У практиці діяльності вітчизняних підприємств сформувалися три види стратегії фінансування: консервативна, що заснована на максимізації оборотного капіталу та мінімізації короткострокових зобов'язань; агресивна, під час якої існує високий ризик втрати ліквідності, хоча вона і не пов'язана з великими витратами; гнучка стратегія є найризикованішою, вона потребує максимального доходу і для “цього готова піти на все”.

Сектор машинобудування є одним з найбільших секторів української переробної промисловості. У 2013 році валова додана вартість (ВДВ) у машинобудуванні становила 5,5 млрд. дол. США або 44,6 млрд. грн., що становило 3,5% від загальної ВДВ та 25% від ВДВ у переробній промисловості.

У розділі 2 „**Формування оборотного капіталу на ПрАТ „Запорізький інструментальний завод ім. Войкова”**” здійснено аналіз основних показників діяльності ПрАТ „Запорізький інструментальний завод ім. Войкова”, досліджено склад та структуру оборотного капіталу, джерел його формування, проведено аналіз ліквідності та ефективності використання оборотного капіталу.

Зараз “Запорізький інструментальний завод” є одним з найбільших і широко відомих виробників мітчиків, різців, свердел і калібрів. Торгова марка завод вже давно стала символом якості та стабільності завдяки індивідуальному підходу до клієнтів, якості, перевіреного десятиліттями, регулярному впровадженню новітніх технологій і розробок. ПрАТ “Запорізький інструментальний завод ім. Войкова” є ексклюзивним власником патентів на винаходи.

За результатами аналізу структури джерел фінансування активів простежується:

– зменшення загальної вартості капіталу підприємства в 2012 р. на 2,84 % (7121 тис. грн.), зменшення в 2013 р. на 17,19 % (5746 тис. грн.), збільшення загальної вартості капіталу підприємства в 2014 р. на 7,74 % (2143 тис. грн.);

– збільшення вартості власного капіталу підприємства в 2012 р. на 12,76 % (732 тис. грн.), зменшення вартості власного капіталу підприємства в 2014 р. на 63,95 % (4136 тис. грн.);

– збільшення вартості довгострокових зобов'язань підприємства в 2012 р. на 140,14% (5415 тис. грн.), збільшення вартості довгострокових зобов'язань підприємства в 2013 р. на 24,61% (2284 тис. грн.), збільшення

вартості довгострокових зобов'язань підприємства в 2014 р. на 17,54% (2029 тис. грн.);

– зменшення вартості поточних зобов'язань підприємства в 2012 р. на 28,79% (7121 тис. грн.); зменшення вартості поточних зобов'язань підприємства в 2013 р. на 45,41% (8030 тис. грн.); збільшення вартості поточних зобов'язань підприємства в 2014 р. на 44,02% (4250 тис. грн.).

В структурі капіталу підприємства значну частину займали (рис.1):

– складові власного капіталу підприємства: на 01.01.2012 – 16,67%, на 31.12.2012 – 19,35%, на 31.12.2013 – 23,36%, на 31.12.2014 – 7,82%;

– довгострокові зобов'язання та забезпечення: на 01.01.2012 – 11,23%, на 31.12.2012 – 27,76%, на 31.12.2013 – 41,77%, на 31.12.2014 – 45,57%;

– поточні зобов'язання: на 01.01.2012 – 72,09%, на 31.12.2012 – 52,9%, на 31.12.2013 – 34,87%, на 31.12.2014 – 46,61%.

В 2014 р. спостерігається значне погіршення структури капіталу підприємства (зниження частки власного капіталу та зростання частки позикового капіталу).

Дане підприємство в 2012 – 2014 рр. має кризовий тип фінансової стійкості, що свідчить про високу ступінь залежності підприємства від зовнішніх інвесторів та кредиторів. Фінансування матеріальних оборотних засобів у 2012 – 2014 рр. відбувалося виключно за рахунок поточних зобов'язань.

На підставі розрахунку можна зробити висновки про недостатній рівень ліквідності підприємства за період, що аналізується.

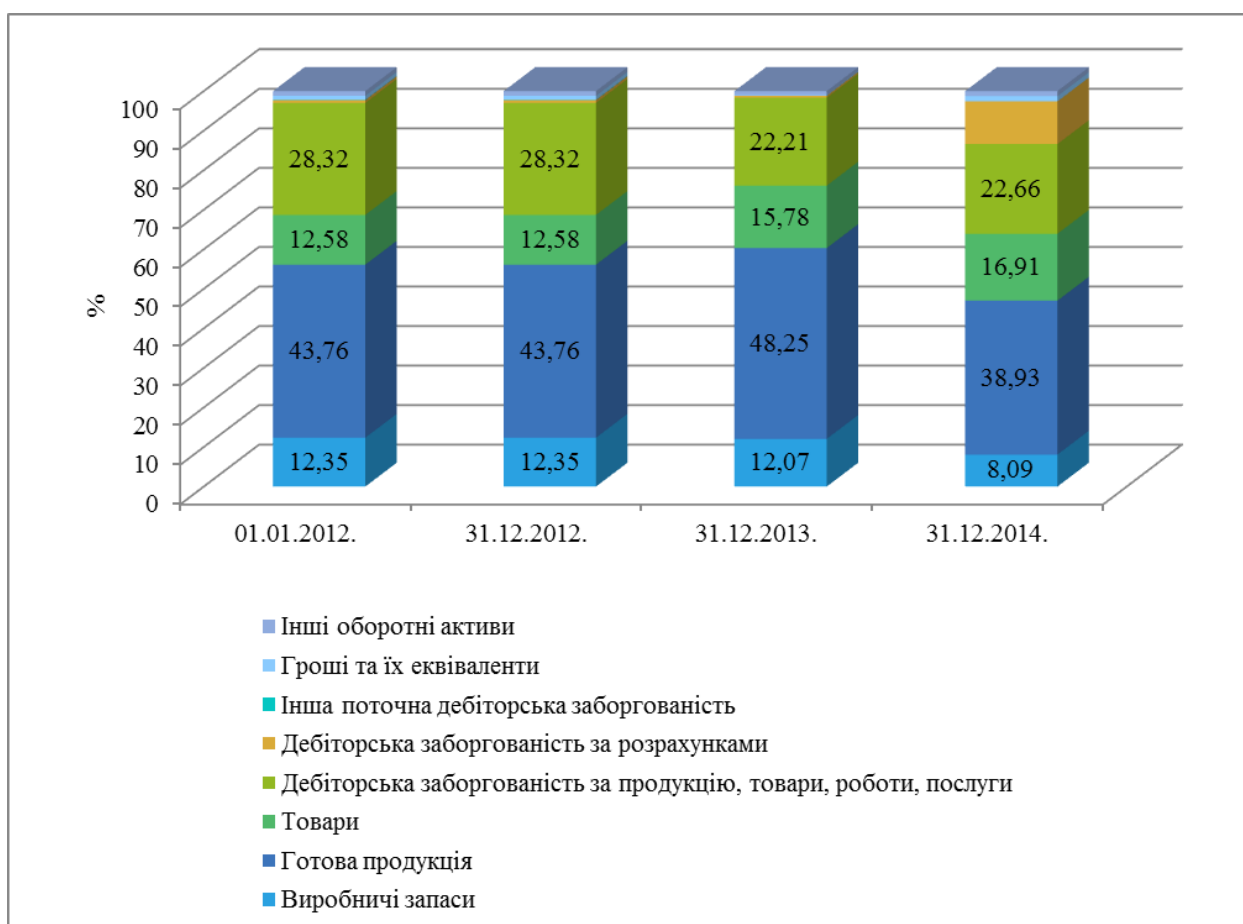

Рис.1. Динаміка структури оборотних активів ПрАТ “Запорізький інструментальний завод ім. Войкова” в 2014 р.

На підставі аналізу показників оборотності можна зробити наступні висновки:

– коефіцієнт оборотності активів в 2012 р. був на рівні 0,53 обороти, в 2013 р. змінився до 0,52 обороти, а в 2014 р. змінився до 0,56 оборотів;

– коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості в 2012 р. був на рівні 2,38 обороти, в 2013 р. змінився до 2,8 обороти, а в 2014 р. змінився до 3,31 оборотів;

– тривалість обороту дебіторської заборгованості в 2012 р. була на рівні 153,54 дня, в 2013 р. змінилась до 135,27 дня, а в 2014 р. зменшилась до 110,28 днів;

– коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості в 2012 р. був на рівні 0,94 обороти, в 2013 р. змінився до 1,31 обороти, а в 2014 р. змінився до 1,86 оборотів;

– тривалість обороту кредиторської заборгованості в 2012 р. була на рівні 390,12 дня, в 2013 р. змінилась до 278,56 дня, а в 2014 р. зменшилась до 196,2 днів;

– коефіцієнт оборотності запасів в 2012 р. був на рівні 1,05 обороти, в 2013 р. змінився до 0,96 оборотів, а в 2014 р. збільшився до 1,07 обороти;

– тривалість обороту запасів в 2012 р. була на рівні 346,06 дня, в 2013 р. змінилась до 380,41 дня, а в 2014 р. зменшилась до 342,02 дня;

– тривалість операційного циклу в 2012 р. була на рівні 499,61 дня, в 2013 р. змінилась до 515,67 дня, а в 2014 р. зменшилась до 452,3 дня;

– тривалість фінансового циклу в 2012 р. була на рівні 109,49 дня, в 2013 р. змінилась до 237,11 дня, а в 2014 р. зросла до 256,1 дня.

Діяльність підприємства є рентабельною в 2012 – 2013 рр. Але у 2014 р. більшість показників рентабельності має тенденцію до погіршення.

У розділі 3 " Удосконалення управління джерелами формування оборотного капіталу ПрАТ „Запорізький інструментальний завод ім. Войкова”” розроблено політику управління джерелами формування оборотного капіталу, розглянуто можливість впровадження моделі оптимізації джерел фінансування оборотних активів.

Наслідком незадовільної роботи по управлінню фінансами є невиконання елементарних вимог щодо формування окремих позицій активів і пасивів, організації руху грошових коштів. З метою дотримання фінансової рівноваги на ПрАТ „Запорізький інструментальний завод ім. Войкова”, забезпечення стабільної платоспроможності та ліквідності під час прийняття рішень стосовно джерел покриття потреби в капіталі, складання фінансових бюджетів слід дотримуватися правил фінансування, до яких належать:

– золоте правило фінансування;

– золоте правило балансу;

- правила ліквідності;
- правило вертикальної структури капіталу.

Перші три правила характеризують горизонтальну структуру капіталу та активів підприємства, останнє стосується лише пасиву балансу. Всі правила базуються на розрахунку ряду показників, які характеризують співвідношення певних статей балансу.

Фінансовий стан ПрАТ „Запорізький інструментальний завод ім. Войкова”, його ліквідність і платоспроможність залежать від того, наскільки швидко кошти, вкладені в оборотні засоби, перетворюються в реальні гроші. Період перебування засобів в обороті в значній мірі визначається внутрішніми умовами діяльності підприємства, і, у першу чергу, ефективністю стратегії управління його майном.

Фінансування оборотних активів – процес динамічний. При визначенні співвідношення між власними і позиковими коштами необхідно розглядати повні витрати за весь період господарської діяльності підприємства, особливості виробничо-господарського циклу, цінові характеристики різних форм короткострокових запозичень, їх податкові наслідки.

У теорії фінансового менеджменту відомі чотири моделі фінансування поточних активів, які розрізняються між собою, з погляду ролі кредиту і інших короткострокових зобов'язань в поточному фінансуванні підприємства (табл.1).

Вибір моделі управління оборотним капіталом залежить від об'єктивних чинників – величини фінансового і операційного важеля.

В роботі визначено оптимальну структуру капіталу аналізованого ПрАТ „Запорізький інструментальний завод ім. Войкова” за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків.

Моделі управління фінансуванням оборотних активів

Моделі управління оборотним капіталом	Роль короткострокового кредиту і кредиторської заборгованості	Ризик з позицій ліквідності
Ідеальна	За рахунок короткострокових зобов'язань фінансуються повністю всі поточні активи, включаючи їх змінну частину	Найбільший ризик, особливо якщо є вірогідність, що потрібно одночасно погасити всі зобов'язання перед кредиторами
Агресивна	За рахунок короткострокових зобов'язань покривається повністю варіююча частина оборотних активів	Досить ризикована, оскільки в реальному житті обмежитися лише мінімумом поточних активів неможливо
Компромісна	Варіююча частина оборотних активів покривається на 50% за рахунок короткострокових зобов'язань	Найменший ризик, проте, можлива наявність зайвих поточних активів і за рахунок цього зниження прибутку
Консервативна	Варіююча частина покривається частково за рахунок довгострокових пасивів	Відсутній ризик втрати ліквідності, оскільки немає короткострокової кредиторської заборгованості

Виходячи зі свого ставлення до фінансового ризику, керівництво підприємства обирає один з розглянутих варіантів фінансування активів. Враховуючи, що на сучасному етапі довгострокові позики підприємствам практично не надаються, тоді обрана модель фінансування активів буде представляти співвідношення власного та позикового (короткострокового) капіталу, тобто оптимізувати його структуру з цих позицій. Найбільш реальною є компромісна модель фінансування оборотних активів. Підприємству потрібно використовувати компромісну модель в процесі поточної фінансової діяльності.

ВИСНОВКИ

На основі вивчення теоретичних та практичних засад управління джерелами формування оборотного капіталу машинобудівного підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Визначено, що у науковій літературі описано кілька підходів до розуміння сутності та змістовних особливостей оборотного капіталу. Можна виділити такі чотири підходи, які є найпоширенішими:

- оборотний капітал розуміється як сума грошових коштів, інвестованих для формування оборотних фондів та фондів обігу;
- оборотний капітал розглядається як сукупність мобільних активів, які використовуються протягом операційного циклу;
- оборотний капітал розуміється як авансована вартість;
- оборотний капітал розглядається як інвестиції, що вкладені в оборотні активи.

2. Доведено, що існують різні підходи до класифікації оборотних активів. Більшість вчених розрізняють оборотні активи залежно від участі в кругообігу, за характером фінансових джерел формування та за видами.

3. Визначено, що головний акцент у сфері управління оборотним капіталом підприємств має робитись саме на джерела його фінансування як похідну величину від необхідного його обсягу, обумовленого галузевою специфікою. Основними джерелами формування оборотного капіталу є власні та позикові фінансові ресурси. Загальноприйнятою є практика, коли оборотні активи фінансуються за рахунок позикового, переважну питому вагу якого складають поточні зобов'язання. Залучення довгострокових джерел фінансування є більш високо вартісним, ніж короткострокових.

4. “Запорізький інструментальний завод” є одним з найбільших і широко відомих виробників мітчиків, різців, свердел і калібрів. Торгова марка заводу вже давно стала символом якості та стабільності завдяки

індивідуальному підходу до клієнтів, якості, перевіреної десятиліттями, регулярному впровадженню новітніх технологій і розробок. ПрАТ “Запорізький інструментальний завод ім. Войкова” є ексклюзивним власником патентів на винаходи.

5. На протязі 2012 – 2013 рр. спостерігається зростання багатьох показників підприємства, а в 2013 – 2014 рр. показники значно погіршуються. Підприємство отримує збитки.

6. Стратегія фінансування активів ПрАТ “Запорізький інструментальний завод ім. Войкова” є невиправданою, оскільки активи формуються переважно за рахунок поточних зобов'язань. В 2014 р. спостерігається значне зменшення власного капіталу підприємства, що є дуже важливим сигналом погіршення фінансового стану підприємства.

7. ПрАТ “Запорізький інструментальний завод ім. Войкова” в 2012 – 2014 рр. має кризовий тип фінансової стійкості, що свідчить про високу ступінь залежності підприємства від зовнішніх інвесторів та кредиторів. Фінансування матеріальних оборотних засобів у 2012 – 2014 рр. відбувався виключно за рахунок поточних зобов'язань.

8. Згідно отриманим даним, коефіцієнт абсолютної ліквідності в 2012 – 2014 рр. недостатньо високий. Коефіцієнт швидкої ліквідності має недостатнє значення. В припустимих межах знаходиться показник загальної ліквідності та відповідає нормативному значенню.

9. Діяльність підприємства є рентабельною в 2012 – 2013 рр. Але у 2014 р. більшість показників рентабельності має тенденцію до погіршення.

10. На основі проведеного аналізу джерел формування оборотних активів машинобудівного підприємства можна сформулювати наступні напрями підвищення ефективності їх використання:

– у процесі діяльності підприємства необхідно проводити постійний аудит факторів, які впливають на оборотні кошти підприємств. Ці чинники діляться на зовнішні і внутрішні. Особливу увагу слід приділяти внутрішнім чинникам;

– з метою дотримання фінансової рівноваги на машинобудівному підприємстві, забезпечення стабільної платоспроможності та ліквідності під час прийняття рішень, стосовно джерел покриття потреби в капіталі, складання фінансових бюджетів слід дотримуватися правил фінансування, до яких належать: золоте правило фінансування, золоте правило балансу, правила ліквідності, правило вертикальної структури капіталу. Перші три правила характеризують горизонтальну структуру капіталу та активів підприємства, останнє стосується лише пасиву балансу;

– з огляду на вищезазначені правила фінансування, пропонується певний алгоритм оптимізації структури капіталу, який відзначається простотою, доступністю, послідовністю здійснення процесу формування структури джерел фінансування активів;

– пропонується в процесі фінансової роботи використовувати метод оптимізації ресурсів за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків, який пов'язаний із процесом диференційованого вибору джерел фінансування різних складових частин активів підприємства.

АНОТАЦИЯ

Шершнев А.М. **Управление источниками формирования оборотного капитала машиностроительного предприятия** – Рукопись.

Исследовательская работа на получение квалификации магистра по специальности 8.03050801 «Финансы и кредит (по специализированным программам)» – Запорожская государственная инженерная академия, 2016.

Рассмотрены теоретические и методические основы управления источниками формирования оборотного капитала машиностроительного предприятия. Исследовано формирование оборотного капитала на ПрАО "Запорожский инструментальный завод им. Войкова". Усовершенствовано управление источниками формирования оборотного капитала ПрАО "Запорожский инструментальный завод им. Войкова".

Ключевые слова: активы, источники, капитал, кредит, оборотные активы, финансовая устойчивость, ликвидность, эффективность, предприятие, финансирование.

АНОТАЦІЯ

Шершньов А.М. **Управління джерелами формування оборотного капіталу машинобудівного підприємства** – Рукопис.

Дослідницька робота на одержання кваліфікації магістра за фахом 8.03050801 «Фінанси і кредит (за спеціалізованими програмами)» – Запорізька державна інженерна академія, 2016.

Розглянуто теоретичні та методичні основи управління джерелами формування оборотного капіталу машинобудівного підприємства. Досліджено формування оборотного капіталу на ПрАТ „Запорізький інструментальний завод ім. Войкова”. Удосконалено управління джерелами

формування оборотного капіталу ПрАТ „Запорізький інструментальний завод ім. Войкова”.

Ключові слова: активи, джерела, капітал, кредит, оборотні активи, фінансова стійкість, ліквідність, ефективність, підприємство, фінансування.

ANNOTATION

Shershnev A.M. **Managing working capital sources forming machine company** - Manuscript.

Research work to obtain a qualification in the specialty 8.03050801 master - "Finance and Credit (by specialized programs)" - Zaporozhye State Engineering Academy, 2016.

Theoretical and methodological foundations of management of working capital sources forming machine company. Formation of working capital for JSC "Zaporozhye im.Voykova tool factory." Improved management of working capital sources of the formation of JSC "Zaporozhye im.Voykova tool factory."

Keywords: assets, source capital, credit, current assets, financial stability, liquidity, efficiency, enterprise financing